

Högskolan Kristianstad
Rektor

Luntnakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Tomas Egeltoft
08-563 088 28
tomas.egeltoft@hsv.se

Beslut
2011-06-07
Reg.nr 643-6409-10

Uppföljning av ifrågasättande av tillstånd att utfärda socionomexamen vid Högskolan Kristianstad

Högskoleverket återkallar tillståndet att utfärda socionomexamen vid Högskolan Kristianstad.

Ärendet

Vid utvärderingen av socionomutbildningen 2009 (Högskoleverkets rapport 2009:36 R) ifrågasatte Högskoleverket Högskolan Kristianstads tillstånd att utfärda socionomexamen. Ifrågasättandet grundade sig på bristande lärarkompetens inom viktiga områden som barn, missbruk och socialpolitik; en otillräckligt utvecklad forskande miljö och brister i kontakter med angränsande utbildningsmiljöer nationellt och internationellt; otillräckligt samhällsvetenskapligt perspektiv och innehåll i utbildningen och otillräckliga fördjupningsmoment om barn och missbruk; bristande progression och fördjupning i utbildningen; otydliga styrdokument; brister i kraven för komplettering av social omsorgsexamen till socionomexamen; brister i handledningen av den verksamhetsförlagda utbildningen samt bristfälligt kursvärderingssystem. Högskolan Kristianstad fick därefter ett år på sig att åtgärda bristerna. För uppföljning av ifrågasättandet utsåg Högskoleverket följande sakkunniga: professor Stina Johansson, Umeå universitet (ordförande); professor Helena Blomberg-Kroll, Helsingfors universitet; professor Peter Dellgran, Göteborgs universitet; utvecklingschef Per-Olof Forsblom, Uppsala kommun samt professor Johans Tveit Sandvin, universitetet i Nordland.

Högskolan Kristianstad inkom 2010-12-17 med en redogörelse för de åtgärder som vidtagits, samt därefter med kompletteringar enligt Högskoleverkets begäran. Underlag för bedömningen har varit den skriftliga redogörelsen inklusive kompletteringar samt intervjuer gjorda vid platsbesök vid lärosätet 2011-04-04. De sakkunnigas yttrande bifogas.

Bedömning

Bedömningen har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen och utifrån de kvalitetsaspekter som Högskoleverket har utarbetat. De sakkunnigas bedömning är att lärarkompetensen inom området socialt arbete är svag; att den sammanhållande kraften för ämnesutveckling och forskningsanknytning saknas; att den forskande miljön är svag samt att progressionen inom utbildningens olika delar är ojämn och i vissa delar otillfredsställande. Den samlade bedömningen är att socionomutbildningen vid Högskolan Kristianstad fortfarande har allvarliga brister och att utbildningen inte håller hög kvalitet. Högskoleverket instämmer i denna bedömning. Högskoleverket anser därmed att kvalitetskraven för att ge socionomexamen inte är uppfyllda.

Beslut

Högskoleverket återkallar tillståndet att utfärda socionomexamen vid Högskolan Kristianstad.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Lars Haikola efter föredragning av utredaren Tomas Egeltoft i närvaro av stabschefen Lennart Ståhle och avdelningschefen Magnus Hjort.

Lars Haikola

Tomas Egeltoft

Kopia till:

Utbildningsdepartementet

De sakkunniga

Sakkunnigas yttrande

I utvärderingen av socionomutbildningen vid svenska universitet och högskolor 2009 (Rapport 2009:36 R) bedömdes socionomutbildningen vid Högskolan Kristianstad ha allvarliga brister som måste åtgärdas för att utbildningen ska nå hög kvalitet. I utvärderingen gavs rekommendationer att:

- förstärka lärarkompetensen inom viktiga områden som barn, missbruk och socialpolitik
- förstärka den egna forskande miljön och utveckla kontakter med angränsande utbildnings- och forskningsmiljöer, nationellt och internationellt
- bredda det samhällsvetenskapliga perspektivet och innehållet i utbildningen och införa fördjupningsmoment om barn och missbruk
- utveckla och säkerställ fördjupning och progression
- uppdatera och förtydliga utbildnings- och kursplaner i enlighet med examensordningen
- se över och utöka kraven för komplettering av social omsorgsexamen till socionomexamen
- förstärka handledningen inom den verksamhetsförlagda utbildningen med syfte att utveckla socionomstudenternas professionella identitet
- förbättra kursvärderingssystemet

Vidtagna åtgärder

Arbete har vidtagits för att förstärka lärarkompetensen inom ovan angivna områden. Man har vid lärosätet tillämpat principen om sambruk av personal mellan högskolans yrkesutbildningar. Lärarutbildningen, psykologutbildningen samt kriminologin är utbildningsområden/ämnen med delvis överlappande personal. En sådan strategi är naturligtvis möjlig men kräver en tydlig ämnesmässig koordinering. De nyrekryterade lärarna ska undervisa framför allt inom socionomutbildningens områden barn och missbruk, medan det för området socialpolitik mer handlar om en omfördelning av redan anställda lärares undervisning. Omdisponeringen av personal, tillsammans med personalavgång, förefaller ha inneburit att äldrekunskap som i den tidigare utvärderingen uppfattades som starkt, nu i stället kommit i skymundan, medan de delar som tidigare var svaga stärkts, något som ur ett helhetsperspektiv inte innebär att läget förändrats. Platsbesöket förstärkte vår mening att det saknas en sammanhållande kraft som kan utveckla ämnesbasen och integrera den i socionomutbildningen.

Vår bedömning är att lärarkompetensen, fortfarande är otillfredsställande.

Forskningsmiljön har förändrats såtillvida att flera personer med bas i olika ämnen ingår i miljön, vilket också följer den tidigare utvärderingens rekommendation att utveckla kontakter med angränsande utbildnings- och forskningsmiljöer. Man har forskningskontakter med andra lärosäten, Malmö, Lund och Linné. Forskningsarbeten finns även med utländska universitet. Ett strategiskt arbete pågår för att utveckla forskarmiljön till exempel genom forskarseminarier och projektansökningar. En av lärarna har avdelats särskilt för att utveckla forskningsmiljön. En sådan utveckling tar tid och än så länge har detta inte gett

upphov till några mätbara resultat i till exempel publikationer. En särskild satsning på forskning om socialt arbete bland krigsveteraner har gjorts, vilket vi ser positivt på.

Vår bedömning är att den egna forskande miljön är svag och ofokuserad. Lärarnas involvering i forskning är låg.

Vår bedömning är att lärosätet har breddat det samhällsvetenskapliga perspektivet samt infört fördjupningsmoment om barn. Däremot är vår bedömning att fördjupning och progression i övriga delar, till exempel äldreområdet som tidigare var tillfredsställande, är otillfredsställande.

Arbete har genomförts för att uppdatera och förtydliga utbildnings- och kursplaner i enlighet med examensordningen. Man har arbetat fram utbildnings- och kursplaner så att de svarar mot de krav som en generalistutbildning ställer.

När det gäller rekommendationen att lärosätet skulle se över och utöka kraven för komplettering av social omsorgsexamen till socionomexamen så är detta åtgärdat. Kompletteringskursen ges inte längre då det inte längre finns behov av en sådan.

Samtliga studenter har numera tillgång till handledare med socionomexamen i den verksamhetsförlagda utbildningen. Ett praktikcenter har inrättats i samarbete med Kristianstads kommun och i samband med detta har en kombinationstjänst inrättats där en person delar sin tjänstgöring mellan en utvecklingstjänst i kommunen och en lärartjänst knuten till socionomutbildningen (50/50). Handledarna bjuds in till kurser och gästföreläsningar. Högskolan erbjuder också en vidareutbildning om 7,5 högskolepoäng på avancerad nivå i handledning i socialt arbete. Detta bidrar enligt vår bedömning till att kvaliteten i den verksamhetsförlagda utbildningen har stärkts.

Numera genomförs kursvärdering av samtliga kurser via det högskolegemensamma utvärderingssystemet EvaSys. Dessa kursvärderingar görs i samband med att kursen avslutas. Därutöver kan vid vissa kursmoment utvärderingar genomföras med enkätfrågor direkt anpassade till momentet, ibland även muntligt. Vi bedömer att kursvärderingssystemet därmed är tillfredsställande.

Slutsatser

Vi finner att lärarkompetensen inom området socialt arbete är svag, och att den sammanhållande kraften för ämnesutveckling och forskningsanknytning saknas. Ansvaret för fördjupning är otydligt och den forskande miljön är fortfarande svag trots att ansträngningar gjorts för att stärka den. Progressionen inom socionomutbildningens olika delar är ojämn och i vissa delar otillfredsställande.

Att samtidigt förändra utbildningen och stärka forskningsmiljö och lärarkompetens kan i ett läge då det råder brist på lektorskompetens inom ämnet socialt arbete vara en oöverstiglig uppgift i ett ettårigt perspektiv.

De samhällsvetenskapliga perspektiven i utbildningen har dock stärkts, uppdatering och förtydliganden av utbildningsplan och kursplaner är gjorda, kompletteringskursen för personer med social omsorgsexamen har tagits bort, handledningen inom den verksamhetsförlagda utbildningen har förstärkts, liksom kursvärderingssystemet.

Vår samlade bedömning är, trots att ett omfattande utvecklingsarbete genomförts, att utbildningen fortfarande har allvarliga brister och att utbildningen inte håller hög kvalitet.

Vi rekommenderar att tillståndet för socionomexamen återkallas för Högskolan Kristianstad.

Stina Johansson (ordf.)

Helena Blomberg-Kroll

Peter Dellgran

Per-Olof Forsblom

Johans Tveit Sandvin